

دستور العمل و ضوابط اجرائی

قرنطینه مبدا و مقصد

(کد دستور العمل - ۱۳۸۷/۱۲/۱۰)

تهیه و تدوین :

دفتر قرنطینه وامور بین الملل

سال ۱۳۸۷

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

موضوع	صفحه
استنادات قانونی.....	۴
مقدمه	۵
۱. ضوابط حمل و نقل دام زنده داشتی.....	۶
۲. ضوابط حمل و نقل دام زنده به مقصد کشتارگاه.....	۷
۳. ضوابط حمل و نقل طیور زنده به مقصد کشتارگاه	۸
۴. ضوابط حمل و نقل طیور زنده (به منظور پرورش و نگهداری).....	۸
۵. ضوابط حمل و نقل کندوهای زنبور عسل	۹
۶. ضوابط حمل و نقل آبزیان زنده	۱۰
۷. ضوابط حمل و نقل گوشت قرمز و سفید و فرآورده های مرتبط	۱۱
۸. ضوابط حمل و نقل تخم مرغ خوراکی	۱۲
۹. ضوابط حمل و نقل شیر خام	۱۳
۱۰. ضوابط حمل و نقل کود مرغی و کود دامی	۱۴
۱۱. ضوابط حمل و نقل نهاده های کشاورزی خوراک دام ، محصولات کارخانجات خوراک دام و طیور و آبزیان و.....	۱۴
۱۲. ضوابط حمل و نقل آلايش خوراکی و غیر خوراکی دام و طیور.....	۱۴

کلیات و استنادات قانونی :

۱. بند ب و د ماده ۳ ، بند ب ماده ۵ ، مواد ۶ و ۷ و ۸ قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب سال ۱۳۵۰ .
۲. آیین نامه چگونگی کنترل بهداشتی تردد ، نقل و انتقال ، واردات و صادرات دام زنده و فرآورده های خام دامی موضوع بند «د» ماده ۳ و بند «ب» ماده ۵ قانون سازمان دامپزشکی کشور (مصوب ۱۳۷۳/۸/۲۵ هیئت وزیران .
۳. دستورالعمل کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی .

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه :

قرنطینه به عنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تامین بهداشت دام و فرآورده های دامی از جمله اجرای پروژه های ، کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی، مطرح می باشد . فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های خام دامی منتهی می گردد .

هدف از تدوین ضوابط اجرائی قرنطینه مبدا و مقصد ، بهبود روند فعالیت های قرنطینه ای سازمان دامپزشکی کشور و فعالیت منسجم آن در راستای جلوگیری ورود و یا انتشار بیماری های مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارائی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد . بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدا و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

دفتر قرنطینه و امور بین الملل

مردادماه ۱۳۸۷

۱- ۱. تعیین هویت و شناسائی دام زنده با استفاده از روش های مورد تائید سازمان (پلاک ، میکرو چیپ و....) الزامی است..

تبصره ۱ : روش مورد استفاده باید دارای کد واحد اپیدمیولوژیک ، کد نوع دام و کد شناسایی دام باشد .
تبصره ۲ : در دامهای واجد پلاک (دامپزشکی) نیاز به پلاک کوبی مجدد نیست و باید از شماره های از قبل الصاق شده به دام در ثبت مشخصات در گواهی های حمل استفاده گردد .

۲- ۱. در واحدهای اپیدمیولوژیک (شیری) تحت پوشش عملیات سل و بروسلوز ، جابجایی و نقل و انتقال دام توسط گروه های سل و بروسلوز کنترل شود . (گروه های فوق در مراجعه به واحد دامداری در هر نوبت نسبت به کنترل دامهای ورودی - خروجی به دامداری اقدام و دامهای جدید ورود را با برگه ها و مستندات قبلی موجود در دامداری ، مطابقت و هرگونه تغییری را به واحد قرنطینه اعلام می نمایند .)

۳- ۱. باید از برنامه های نرم افزاری به منظور ثبت اطلاعات ورود و خروج گاو های شیری در گاو داری استفاده شود.

۴- ۱. در واحد های اپیدمیولوژیک (پروراندی گوساله و بره و واحدهای گوسفندداری و گاو داری شیری) که تحت پوشش عملیات سل و بروسلوز نمی باشند، کنترل ورود و خروج دام از باید طریق کنترل گزارشات مایه کوبی اکیپهای عملیاتی واکسیناسیون بخش دولتی و غیر دولتی دامپزشکی اعمال شود .

۵- ۱. میتوان از تسهیلات بانکی، تمدید پروانه ، تائیدیه بیمه و ... به عنوان راهکارهای تشویقی یا بازدارنده استفاده شود .

۶- ۱. برای حمل دام زنده به منظور داشتنی ، باید استعلام از دامپزشکی مقصد در خصوص وضعیت دامداری و مجاز بودن انتقال دام انجام شود

۷- ۱ اخذ مجوز و گواهی حمل دامپزشکی برای حمل و نقل دام از یک شهرستان به شهرستان دیگر و در داخل هر شهرستان الزامی است .

تبصره ۳: در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۲ - ضوابط حمل دام زنده به مقصد کشتارگاه :

۱- ۲. تعیین هویت و شناسائی دام زنده با استفاده از روش های مورد تایید سازمان (پلاک ، میکرو چیپ و....) الزامی است. .

تبصره ۱ : روش مورد استفاده باید دارای کد واحد اپیدمیولوژیک ، کد نوع دام و کد شناسایی دام باشد
تبصره ۲ : در دامهای واجد پلاک (دامپزشکی) نیاز به پلاک کوبی مجدد نیست و باید از شماره های از قبل الصاق شده به دام در ثبت مشخصات در گواهی های حمل استفاده گردد .

۲- ۲. دام های کشتاری باید در کشتارگاه های مجاز مورد تایید سازمان دامپزشکی کشتار شود.

۳- ۲. گواهی های بهداشتی قرنطینه ای دام های حمل شده باید قبل از کشتار توسط " بازرس بهداشتی دولتی " مستقر در کشتارگاه کنترل شود.

۴- ۲. اعلام تأییدیه کشتار دام های کشتار شده باید توسط دامپزشکی مقصد برای دامپزشکی مبدا ارسال شود .

۵- ۲. اقدامات بهداشتی مربوطه باید برابر دستورالعمل " کنترل بهداشتی ومقررات قانونی نقل وانتقال دام زنده وفرآورده های خام دامی " در داخل کشور باشد .

۶- ۲. برای حمل و نقل دام از یک شهرستان به شهرستان دیگر و یا داخل هر شهرستان اخذ " گواهی حمل دامپزشکی " الزامی است.

۷- ۲. فهرست هفتگی محموله های ارسالی دام کشتاری داخل و خارج شهرستانی (با ذکر مبدا و شماره مجوز) باید توسط " بازرس بهداشتی گوشت دولتی " مستقر در کشتارگاه به شبکه دامپزشکی شهرستان مربوطه ارسال شود .

۸- ۲. فهرست محموله های ارسالی دام های کشتاری در پایان هرماه از دامپزشکی استان مبدا به دامپزشکی استان مقصد ارسال شود .

تبصره ۳: در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۳ - ضوابط حمل و نقل طیور زنده به مقصد کشتارگاه :

- ۱- ۳. اخذ " گواهی حمل بهداشتی " طیور کشتاری از دامپزشکی شهرستان مبدا جهت کشتارگاه برای ارایه شهرستان مقصد الزامی است .
 - ۲- ۳. صدور مجوز بهداشتی حمل و نقل طیور در شبکه دامپزشکی شهرستان منوط به صدور گواهی بهداشتی مسئول فنی بهداشتی مرغداری می باشد .
 - ۳- ۳. بازدید کارشناسی از محموله و صدور گواهی انطباق شرایط محموله با دستور العمل «کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» برعهده دامپزشک مسئول فنی بهداشتی واحد می باشد .
 - ۴- ۳. مجوزهای بهداشتی حمل و نقل طیور (در سطح شهرستان، استان وکشور) باید مطابق فرم های عمومی درج شده در دستور العمل «کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صادر گردد .
 - ۵- ۳. کشتار مرغ مادر در پایان دوره وتخمگذار تجارتي در کشتارگاه های طیور استان های همجوار مستلزم هماهنگی با دامپزشکی استان مقصد ودر کشتارگاه های طیور غیر همجوار منوط به اخذ موافقت از سازمان می باشد .
 - ۶- ۳. فهرست هفتگی محموله های ارسالی طیور کشتاری داخل و خارج شهرستانی (با ذکر مبدا وشماره مجوز) باید توسط "مسئول فنی بهداشتی کشتارگاه" به شبکه دامپزشکی شهرستان مربوطه ارسال شود .
 - ۷- ۳. فهرست محموله های ارسالی طیور کشتاری در پایان هرماه از دامپزشکی استان مبدا به دامپزشکی استان مقصد ارسال شود .
- تبصره : در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۱۴ - ضوابط حمل و نقل طیور زنده (به منظور پرورش و نگهداری) :

۱. اخذ "گواهی حمل بهداشتی" طیور زنده از دامپزشکی شهرستان مبدا جهت ارایه شهرستان مقصد الزامی است .
۲. صدور مجوز بهداشتی حمل و نقل طیور زنده در شبکه دامپزشکی شهرستان منوط به صدور گواهی بهداشتی مسئول فنی بهداشتی مرغداری / کارخانه جوجه کشی می باشد .
۳. بازدید کارشناسی از محموله و صدور گواهی انطباق شرایط محموله با دستورالعمل «کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» برعهده دامپزشک مسئول فنی بهداشتی واحد است .
۴. مجوزهای بهداشتی حمل و نقل طیور زنده (در سطح شهرستان ، استان و کشور) باید مطابق فرم های عمومی درج شده در دستورالعمل «کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صادر گردد .
۵. صدور استعلامات ، تمدید پروانه بهداشتی، واخذ مجوز جوجه ریزی مجدد مستلزم ارائه گواهی حمل طیور زنده است. .
۶. در کارخانجات جوجه کشی و مزارع مرغ مادر جهت کلیه محموله های جوجه یک روزه و تخم مرغ نطفه دار گواهی بهداشتی حمل صادر ویک نسخه از آن برای حداقل دو سال در واحد مذکور بایگانی شود .
۷. فهرست محموله های ارسالی طیور زنده در پایان هرماه از دامپزشکی استان مبدا به دامپزشکی استان مقصد ارسال شود
تبصره : در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۵ - ضوابط حمل و نقل کندوهای زنبور عسل :

۵-۱. تعیین هویت زنبورستان با استفاده از روش های مورد تایید سازمان (ثبت سیل ، پلاک کوبی و غیره) و درج مشخصات مربوطه در مجوزهای حمل و نقل الزامی است.

۵-۲. اخذ گواهی "حمل بهداشتی" کندوهای زنبور عسل از دامپزشکی شهرستان مبدا جهت ارایه به شهرستان مقصد الزامی است .

۵-۳. بازدید کارشناسی از محموله و صدور گواهی انطباق شرایط محموله باید برابر دستور العمل «کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» توسط دامپزشک مسئول فنی واحد انجام شود .

۵-۴. مجوزهای بهداشتی حمل کندوهای زنبور عسل (در سطح شهرستان، استان و کشور) باید مطابق فرم های عمومی درج شده در دستور العمل «کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» صادر گردد .

۵-۵. صدور استعلام ها ، تمدید پروانه بهداشتی، و اخذ مجوز مجدد مستلزم ارائه گواهی حمل کندوهای زنبور عسل خواهد بود.

۵-۶. در بازدیدهای دوره ای اکیپهای بررسی و مراقبت بیماریهای زنبور عسل باید گواهی های حمل کنترل شوند.

۵-۷. فهرست محموله های ارسالی کندوهای زنبور عسل در پایان هرکوچ از طرف دامپزشکی مقصد به دامپزشکی استان مبدا ارسال شود .

تبصره : در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۶ - ضوابط حمل و نقل آبزیان زنده :

۶-۱. اخذ گواهی "حمل بهداشتی" آبزیان زنده از دامپزشکی شهرستان مبدا جهت ارایه به شهرستان مقصد الزامی است .

۶-۲. بازدید کارشناسی از محموله و صدور گواهی انطباق شرایط محموله باید برابر دستور العمل «کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» توسط دامپزشک مسئول فنی واحد انجام شود

۶-۳. حمل و نقل انواع مختلف آبزیان باید برابر «دستور العمل کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» انجام پذیرد.

۶-۴. تعیین هویت تانکرها و وسایل حمل و نقل آبزیان زنده باید با استفاده از روش های مورد تایید سازمان دامپزشکی و درج مشخصات مربوطه در مجوزهای حمل و نقل بهداشتی آبزیان زنده صورت پذیرد.

۶-۴. مجوزهای بهداشتی حمل و نقل آبزیان زنده (در سطح شهرستان، استان و کشور) مطابق فرم های عمومی درج شده در دستور العمل «کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» می باشد .

۶-۵. صدور استعلام ها ، تمدید پروانه بهداشتی، و اخذ مجوز مجدد مستلزم ارائه گواهی حمل آبزیان زنده است .

۶-۶. فهرست محموله های ارسالی آبزیان زنده باید در پایان هر ماه از طرف دامپزشکی مقصد به دامپزشکی استان مبدا اعلام گردد .

تبصره : در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۷- ضوابط حمل و نقل گوشت قرمز و سفید و فرآورده های مرتباً :

- ۷-۱. حمل و نقل انواع مختلف گوشت قرمز و سفید باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت پذیرد.
- ۷-۲. مسئولین فنی بهداشتی کارخانجات فرآورده های گوشتی موظفند در ارسال گزارشات با ادارات دامپزشکی همکاری نمایند. سیستم ثبت اطلاعات ورود و خروج گوشت و ارسال گزارشات ماهیانه به دامپزشکی در کلیه مقاصد عمده (مراکز بسته بندی گوشت، کارخانه های فرآورده های گوشتی و ...) راه اندازی نمایند.
- ۷-۳. مجوزهای بهداشتی حمل و نقل گوشت (در سطح شهرستان، استان و کشور) باید مطابق فرم های عمومی درج شده در دستورالعمل «کنترل بهداشتی و مقررات قرنطینه ای نقل و انتقال دام و فرآورده های خام دامی در داخل کشور» صادر شوند.
- ۷-۴. برگه های گواهی حمل در کارخانجات فرآورده های گوشتی و سردخانه ها و مراکز عمده مصرف گوشت باید در بازدیدهای دوره ای بخش دولتی کنترل شوند.
- ۷-۵. نظارت و کنترل بر جابجایی و انتقال گوشت قرمز و سفید و فرآورده های مربوطه و گواهی حمل مربوطه در سطح مراکز عرضه توسط اکیپهای نظارت بر فرآورده های خام دولتی انجام پذیرد.
- ۷-۶. مراکز عرضه موظفند کپی مجوز حمل گوشت را که توسط دامپزشکی مقصد تأیید شده در هنگام دریافت محموله رویت نمایند.
- ۷-۷. فهرست محموله های ارسالی باید در پایان هر ماه از طرف دامپزشکی مقصد به دامپزشکی استان مبدا اعلام گردد.
- ۷-۸. ادارات دامپزشکی مقصد موظف هستند ضمن کپی برداری از اطلاعات موجود در ترموگراف ها نسبت به کنترل اطلاعات رایانه ای و نگهداری آن حداقل به مدت دو اقدام نمایند.
- تبصره: در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۸. ضوابط حمل و نقل تخم مرغ فوراکی:

- ۸-۱. حمل و نقل تخم مرغ باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت گیرد.
- ۸-۲. هویت محموله ووسایل حمل و نقل تخم مرغ باید با استفاده از روش های مورد تایید سازمان و تعیین و مشخصات مربوطه در مجوزهای حمل و نقل بهداشتی تخم مرغ درج شود.
- ۸-۳. اکیپهای نظارت بر فرآورده های خام دامی در حین بازدیدهای نظارتی از مراکز عمده پخش بازدید نموده و مستندات و گواهی حمل مربوط به تخم مرغهای وارد شده به شهرستان را کنترل نمایند .
- ۸-۴. فهرست محموله های ارسالی باید در پایان هر ماه از طرف دامپزشکی مقصد به دامپزشکی استان مبدا اعلام گردد .

تبصره : در صورت تهیه نرم افزارهای مناسب در سازمان انتقال گزارشات فوق الذکر از طریق نرم افزار خواهد بود.

۹- ضوابط حمل و نقل شیر خام :

- ۹-۱. حمل و نقل شیر خام باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت گیرد.
- ۹-۲. هویت تانکرها و وسایل حمل و نقل شیر خام با استفاده از روش های مورد تایید سازمان تعیین و مشخصات مربوطه در مجوزهای حمل و نقل بهداشتی شیر خام درج .
- ۹-۳. کلیه کارخانجات فرآوری شیر موظفند برای شیرهای دریافتی از خارج شهرستان گواهی حمل صادره از دامپزشکی شهرستان مبدا و برای شیرهای دریافتی از داخل شهرستان گواهی حمل داخل شهرستانی (صادره توسط مسئول فنی دامداری یا مسئول فنی مرکز جمع آوری شیر) را دریافت نمایند .
- ۹-۴. مسئول فنی بهداشتی مرکز جمع آوری شیر تأییدیه بهداشتی شیرهای حمل شده به خارج استان را صادر می نمایند تا به اداره دامپزشکی شهرستان جهت دریافت گواهی حمل ارائه شود .
- ۹-۵. مسئولین فنی بهداشتی مراکز جمع آوری شیر موظف هستند برای کلیه شیرهای خروجی از مرکز گواهی حمل بهداشتی را صادر نمایند تا براساس این گواهی های بهداشتی ، شبکه دامپزشکی شهرستان اقدام به صدور مجوز بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل بین استانی صادر نماید .

۱۰- ضوابط حمل و نقل کود مرغی و کود دامی :

- ۱۰-۱. حمل و نقل کود مرغی و کود دامی باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت پذیرد.
- ۱۰-۲. صدور مجوز جوجه ریزی یا تأییدیه بیمه دوره بعدی جهت مرغداریهای گوشتی ارایه تأییدیه های خروج و گواهی حمل کود دوره ملاک عمل میباشد .

۱۱- ضوابط حمل و نقل نهاده های کشاورزی خوراکی دام ، محصولات کارخانجات خوراکی دام و طیور و آبزیان و ...

- ۱۱-۱. حمل و نقل نهاده های کشاورزی خوراکی دام ، محصولات کارخانجات خوراکی دام ، طیور و آبزیان باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت گیرد.
- ۱۱-۲. مسئولین فنی بهداشتی شاغل در کارخانجات خوراکی دام موظفند برای خروج کلیه محصولات گواهی بهداشتی صادر کنند تا براساس این گواهی های بهداشتی ، شبکه دامپزشکی شهرستان مربوطه ، مجوز بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل بین استانی نماید .

۱۲- ضوابط حمل و نقل آلاینش خوراکی وغیر خوراکی دام و طیور :

- ۱۲-۱. حمل و نقل آلاینش خوراکی وغیر خوراکی دام و طیور باید بر اساس «دستور العمل کنترل بهداشتی ومقررات قرنطینه ای نقل وانتقال دام وفرآورده های خام دامی در داخل کشور» صورت پذیرد.
- ۱۲-۲. مسئولین فنی بهداشتی شاغل در کشتارگاه های دام و طیور موظفند برای خروج کلیه آلاینش های خوراکی وغیر خوراکی دام و طیور گواهی بهداشتی صادر کنند تا براساس این گواهی های بهداشتی ، شبکه دامپزشکی شهرستان مجوز بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل بین استانی نماید .